

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 118/2021-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Sk 16/2020 z 30. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. januára 2021 domáha vyslovenia porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a ďalších príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

3. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 2 Sa 43/2018 z 10. septembra 2019 zamietol žalobu sťažovateľa, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, ústredia z 21. augusta 2018, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredia zo 14. septembra 2017 o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o priznanie invalidného dôchodku.

4. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ju odmietol. Najvyšší súd poukázal na to, že zásielka obsahujúca predmetný rozsudok krajského súdu – vychádzajúc z informácie o výsledku doručenia listinného podania – nebola sťažovateľovi doručená z dôvodu, že adresát si zásielku neprevzal v odbernej lehote. Informácia o výsledku doručovania listinného rovnopisu bola krajskému súdu doručená

6. novembra 2019. Sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu 6. apríla 2020.

5. Najvyšší súd v napadnutom uznesení poukázal na § 69 ods. 4, § 72 ods. 1, 3, § 443 ods. 1, 5 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“), § 111 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a § 31a ods. 1, 2, 3, 6, 7, 9 a 10 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“).

6. Najvyšší súd uviedol, že vychádzal z informácie o výsledku doručovania, z ktorej vyplýva, že sťažovateľ neprevzal zásielku obsahujúcu rozsudok krajského súdu v odbernej lehote. Poukázal na znenie § 111 ods. 3 CSP v spojení s § 31a ods. 10 zákona o e-Governmente, podľa ktorých sa zásielka považuje za doručenie dňom doručenia informácie o výsledku doručovania krajskému súdu aj vtedy, ak sa o tom adresát nedozvie. Uvedené ustanovenia zakladajú zákonnú fikciu, že sťažovateľovi bol rozsudok doručený 6. novembra 2019. Od uvedeného dňa sťažovateľovi *„začala plynúť jednomesačná lehota na podanie kasačnej sťažnosti, ktorá uplynula dňa 06. 12. 2019. Žalobca síce v podanej kasačnej sťažnosti tvrdí, že rozsudok si prevzal osobne dňa 10. 03. 2020 až na základe jeho žiadosti, avšak táto skutočnosť nemá vplyv na to, že v žalobcovom prípade nastala fikcia doručenia dňa 06. 11. 2019.“* Najvyšší súd poukázal na to, že k rovnakému právnomu názoru dospel aj ústavný súd v uznesení č. k. I. ÚS 145/2020-14 z 2. apríla 2020, ktorým odmietol ústavnú sťažnosť. Z uvedených dôvodov najvyšší súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 459 písm. a) SSP odmietol ako neprípustnú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ namieta, že napadnuté uznesenie predstavuje zásah do práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Sťažovateľ poukazuje na to, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu mu bolo doručené 2. novembra 2020. Uvádza, že v úvode kasačnej sťažnosti namietal, že nemal a nemohol mať vedomosť o tom, že zásielka s rozsudkom krajského súdu je uložená u poštového doručovateľa, pričom poštový doručovateľ *„nevie žiadnym spôsobom preukázať, že bolo oznámenie žalobcovi odovzdané, čím bolo porušené ustanovenie § 45 ods. 1) Občianskeho zákonníka, prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.“* Podľa sťažovateľa fikcia doručenia *„neobstojí ako platne dojednaná pre jej rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka... Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť...“*.

9. Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd bol v konaní nedôsledný a neefektívnym a nesústređeným postupom spôsobil, že skutočné priznanie zdravotného postihnutia a priznanie invalidity sťažovateľovi je viac ako päť rokov sústavne bezdôvodne predlžované. Podľa sťažovateľa rozsudok krajského súdu je nesprávny, keďže základom jeho rozhodovania boli neúplné a nesprávne odborné lekárske šetrenia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. V rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd skúmal, či je splnená podmienka včasnosti jej podania. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľovi bolo napadnuté uznesenie najvyššieho súdu doručené 2. novembra 2020. Ústavný súd zároveň zistil, že 2. november 2020 je dňom, keď napadnuté uznesenie nadobudlo právoplatnosť. Od tohto okamihu začala plynúť lehota na podanie ústavnej sťažnosti. V zmysle § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) lehota dvoch mesiacov na podanie ústavnej sťažnosti uplynula 2. januára 2021 (sobota), posledným dňom na podanie ústavnej sťažnosti teda bol 4. január 2021 (pondelok).

11. Podľa § 8 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 62/2020 Z. z.“) lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú,

b) ktoré uplynuli po 31. decembri 2020 do dňa účinnosti tohto zákona (do 19. januára 2021, pozn.), sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

12. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z. ustanovenie § 8 písm. a) platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.

13. Podľa dôvodovej správy k obsahovo podobnému § 1 zákona č. 62/2020 Z. z. účelom tohto ustanovenia je „prispieť k tomu, aby občania a podnikatelia nemuseli nevyhnutne vykonávať úkony potrebné pre uplatňovanie ich práv v súkromnoprávných vzťahoch v čase pandémie bez obavy, že by prišli o svoje práva v dôsledku premlčania alebo preklúzie. Navrhované ustanovenie je zamerané na súkromnoprávne vzťahy, t. j. právne vzťahy vznikajúce podľa predpisov súkromného práva najmä Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka.“

14. Dôvodová správa k § 2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z. uvádza, že toto ustanovenie „sa zameriava na procesné lehoty na strane účastníkov konania a strán v konaní, ktoré sú ustanovené zákonom (najmä procesné predpisy) alebo určené priamo súdom na vykonanie určitého procesného úkonu.“

15. Vychádzajúc z dôvodovej správy k § 1 a § 2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z. ustanovenie § 8 sa tiež týka hmotnoprávných lehôt a preklúzie a premlčania v súkromnoprávných vzťahoch regulovaných právnymi predpismi súkromného práva. V zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z. spočívajú lehoty podľa § 8 písm. a) sa vzťahuje aj na plynutie špecifikovaných procesnoprávných lehôt ustanovených procesnými predpismi alebo sudcovských lehôt. Úprava skončenia hmotnoprávných lehôt v zmysle § 8 písm. b) sa však v zmysle § 9 ods. 1 nevzťahuje na procesnoprávne lehoty.

16. Sťažovateľovi uplynula lehota na podanie ústavnej sťažnosti 4. januára 2021, teda ide o skončenie lehoty po 31. decembri 2020 do 19. januára 2021, t. j. o časový úsek regulovaný § 8 písm. b) zákona č. 62/2020 Z. z. Toto ustanovenie však možno aplikovať len na hmotnoprávne lehoty v súkromnoprávnych vzťahoch a, vychádzajúc zo znenia § 9 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z., sa netýka procesnoprávnych lehôt. Úpravu skončenia lehoty na podanie ústavnej sťažnosti v zmysle § 8 písm. b) zákona č. 62/2020 Z. z. v prípade sťažovateľa preto nemožno aplikovať.

17. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola doručená ústavnému súdu 25. januára 2021. Z podacej pečiatky na obálke, v ktorej bola ústavná sťažnosť doručená, vyplýva, že na poštovú prepravu bola odovzdaná 22. januára 2021, pričom posledný deň na podanie ústavnej sťažnosti bol 4. január 2021.

18. Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie kogentnej lehoty podľa § 124 zákona o ústavnom súde odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, IV. ÚS 8/2020). Podanie ústavnej sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na jej odmietnutie ako oneskorene podanej [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

19. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako oneskorene podanú podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2021

Libor Duľa
predseda senátu